การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สองประการ คือ (1) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของ โครงการเขื่อนภูมิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านนา อำเภอ-สามเงา จังหวัดตาก และ (2) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เอกสาร การสัมภาษณ์ เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลหลัก และการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

- 1. ประชาชนจากชุมชนบ้านนาถูกโยกย้ายไปอยู่ในหมู่บ้านใหม่และไม่สามารถ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอีกต่อไปได้ ดังนั้นจึงกลายเป็นแรงงานรับจ้างราคาถูก หรือ เป็นผู้อพยพไปหางานในจังหวัดอื่น ส่วนผู้สูงอายุถูกทิ้งให้ดูแลเด็ก
- 2. ผลของการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากโครงการเชื่อนฯ ทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น หลายค้าน เช่น การเพิ่มขึ้นของอัตราการหย่าร้างอันเกิดจากการอพยพไปหางานทำที่อื่น การอพยพเข้ามาของโจรขโมยจากจังหวัดอื่นอันเนื่องมาจากโครงสร้างพื้นฐานที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถนน และระบบการคมนาคม การเพิ่มขึ้นของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของอัตราการเพิ่มของประชากรอันเนื่องมาจากการขาดการคุมกำเนิด การมีอกติต่อรัฐบาลมากขึ้น อันเนื่องมาจากการได้รับเงินชดเชยต่ำ และการขาดแคลนงบประมาณในการแก้ไขปัญหา ความสัมพันธ์ของประชาชนเสื่อมทรามลงอัน เนื่องจากการต่อสู้ดิ้นรนทางเศรษฐกิจเพื่อ การอยู่รอด และการเสื่อมถอยของวัฒนธรรมดั้งเดิม อันเนื่องมาจากการเข้ามาแทนของ วัฒนธรรมเมือง

This study has two objectives: (1) to investigate impacts of Bhumibol

Dam Project on the changing ways of life of the people in Ban Na

Community, Sam Ngao District, Tak Province; (2) to explore social problems arising from such change.

The study is based on a qualitative approach using documents, in-depth interviews with key informants, and participative observation.

The findings are:

- 1. People from Ban Na community are relocated to a new village and cannot resume their roles as farmers; thereby, they turn to be low-wage workers or unemployed or migrants to seek jobs in other provinces. Senior citizens are left to nurture youngsters.
- 2. As a result of the change brought by the dam project, social problems arise: the increasing rate of divorce due to migration; the immigrating of thieves from other provinces due to the upgraded infrastructures especially roads and transportation system; the increasing rate of population growth due to the lacking of birth control, the increasing prejudice against the government due to the minimum substitution money for the relocation and the lacking of budget to solve problems for the people involved, the deteriorating relationships among the people due to economic struggle for survival; and the diminishing of traditional culture due to the replacing of urban culture.